

Osnovna šola Šalovci

Šalovci 172
9204 Šalovci
Telefon: 559-80-10
Faks: 559-80-11

E-pošta: o-salovci.ms@guest.arnes.si
Splet: www.os-salovci.si

Dragi osmošolci!

Še vedno smo v naši spletni učilnici, kjer se učimo na daljavo. Verjetno bo tako ostalo tudi do konca šolskega leta. Nič hudega, vidim, da ste se tega načina učenja že lepo privadili. Vsi skupaj smo namreč postali že pravi računalniški mojstri. Upam tudi, da ste še zdravi in da še naprej marljivo skrbite za svoje zdravje.

In kaj bomo počeli v sedmem tednu učenja na daljavo. Pa pogledjmo.

NAVODILA ZA DELO

Od 11. 5. 2020 do 15. 5. 2020 (3 šolske ure)

1., 2., 3. ura: **Latinska Amerika-preteklost in sodobni problemi, geografske značilnosti Srednje Amerike-Mehika, Medmorska Amerika, Karibski otoki.**

Odrpli bomo poglavje Latinska Amerika, ki jo delimo na Srednjo in Južno Ameriko. Posebej bomo najprej spoznali geografske značilnosti Srednje Amerike, ki je v vseh značilnostih nekaj posebnega. Najprej boste prebrali besedilo v SDZ na str. 95-108. Oglejte si fotografije in podčrtajte ključne podatke. Podatke poiščite tudi na spletnem portalu: <https://eucbeniki.sio.si/>.

- ✓ V spodnjih prilogah vam posredujem nekaj podatkov, ki jih natisnete in si jih zalepite v zvezek. **Odgovorite še na tri označena vprašanja.**
- ✓ **Individualno boste predelali poglavje posameznih delov Srednje Amerike in ga predstavili. Zapis boste uredili v zvezek ali v Wordov dokument. Zapis naj vsebuje najmanj 2 in največ 3 strani. Upoštevati morate vse geografske značilnosti (naravne in družbene) za posamezni del Srednje Amerike. Pomagajte si tudi s spletnim portalom: <https://eucbeniki.sio.si/>. Lahko pa se tudi odločite in predstavite v obliki Power Pointa, ki mora prav tako predstaviti vse potrebne geografske podatke.**

DAVID – pripravi predstavitev MEHIKE

DEJAN- tudi MEHIKA

ALEX-predstavi Medmorsko Ameriko

GAL – Karibske otoke

JURE- Medmorska Amerika

SARA- MEHIKA

SINDI- Karibske otoke

KARIN-Karibske otoke

Najbolj izvirna in natančna predstavitev, ki bo vsebovala vse potrebne geografske podatke bo ocenjena.

Za ponovitev obdelane snovi pa rešite še vaje 41,42,43,44 in 45 v SDZ.

Vaše rešitve vaj in zapise predstavitev **mi pošljite v petek (15. 5. 2020)** na moj elektronski naslov. Zapise predstavitev in rešitve bom pregledala in vam poslala povratno informacijo.

Če kjer koli naletite na kakršne koli težave, mi samo napišite in podala vam bom dodatna navodila.

Omenjeni cilji učenja so vam vodilo pri spoznavanju poglavja:

Nameni/cilji učenja (kaj želim znati/se naučiti)
<i>Opisati vzroke in posledice kolonizacije Latinske Amerike.</i>
<i>Ob zemljevidu in ustreznem slikovnem gradivu naštetih velike pokrajinske enote, jih med seboj primerjati in sklepati o možnostih za življenje ljudi v posameznih enotah.</i>
<i>Ob izbranem primeru ob grafičnem prikazu razložiti značilnosti podnebja in sklepati o vplivu podnebja na rastlinstvo in življenje ljudi.</i>
<i>Sklepati o naravno in družbeno-geografskih značilnostih Latinske Amerike.</i>

S prijaznimi pozdravi in upanjem, da bo vaše učenje potekalo gladko in uspešno.

Učiteljica Jožica Tratar

Priloge:

Delitev in glavne skupne značilnosti

Skupne družbene značilnosti:

1. Predkolumbovske visoko razvite civilizacije Majev, Aztekov, Inkov in drugih ljudstev.

2. Posledice kolonizacije:

- uničenje starih civilizacij;
- indijansko prebivalstvo doleti demografska katastrofa (njihovo število se je v 150 letih zmanjšalo za 9/10 in sicer iz 50 milijonov na 5 milijonov);
- prevlada španščine in portugalščine;
- razširi se krščanstvo;
- razvoj kolonialnega gospodarstva, ki temelji na pridobivanju kmetijskih pridelkov in izkoriščanju surovin, ki so jih v končne proizvode predelovali izven Latinske Amerike;
- pojav črnske suženjske delovne sile;

3. Sodobni problemi:

- danes živi 3/4 prebivalstva v mestnih naseljih;
- beg prebivalstva s podeželja v mesta;
- bela manjšina ima gospodarsko in politično prevlado nad rasno mešano večino;
- gospodarstvo še vedno temelji na izkoriščanju naravnih bogastev;
- proizvodnja drog in z njo povezan kriminal;

Karibski otoki

Relief - Karibsko otočje

Karibsko otočje zaradi prepričanja evropskih odkriteljev Amerike imenujemo tudi Zahodna Indija. V osnovi Karibsko otočje delimo na Velike Antile, Male Antile in Bahamsko otočje.

Veliki Antili so razporejeni v smeri zahod - vzhod in jih predstavljajo štirje veliki otoki (Kuba, Hispaniola, Portoriko in Jamajka).

Mali Antili ležijo vzhodno od Portorika in večinoma potekajo v smeri sever - jug vse do obal Južne Amerike, kjer pa v so v boku razporejeni v smeri vzhod - zahod. Največji med Malimi Antili so Guadeloupe, Dominica, Martinique in Saint Lucia.

Bahamsko otočje leži severno od Velikih Antilov in jugovzhodno od pobočja Floride. Bahamsko otočje sestavlja več kot 3.200 koralnih otokov različnih velikosti.

Mehika

Releif - Mehika

Mehika ima v osnovi obliko trikotnika in se zožuje od severa proti jugu. V Mehiki se iz Severne Amerike nadaljujeta dve verigi Kordiljer, ki se imenujeta **Zahodna Sierra Madre** in **Vzhodna Sierra Madre**. Med njima je obsežna **Mehiška planota**. V goratem obrobju planote je večje število še dejavnih vulkanov. Pod vzhodnimi pobočji Vzhodne Sierra Madre je do 200 km široko **Obalno nižavje**. Skrajni zahodni del Mehike predstavlja sušni polotok **Baja Kalifornija**. Južno od Mehške planote se nahaja večje število manj izrazitih gorskih verig, ki se zružajo v **Tehuantepeški ožni**. Vzhodno od Tehuantepeške ožne se Mehika razširi v polotok **Jukatan**.

Na zemljevidu v atlasu poišči glavno mesto Mehike in ugotovi na kateri nadmorski višini leži.

Medmorska Amerika

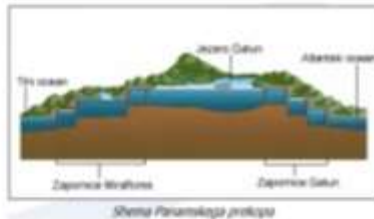
Releif - Medmorska Amerika

Jugovzhodno od Tehuantepeške ožne leži Medmorska Amerika, ki nima večjih izrazitih reliefnih enot. V severnem delu je široka do 400 km, v južnem pa od 100 do 200 km. Prevladuje pa **gorat svet**, visok tudi čez 4.000 metrov, s številnimi strmimi soteskami, brez večjih planot ali dolin. Večje sklenjeno območje uravnanelega sveta, imenovano **Moskitska obala**, je le na vzhodni osrednjega dela Medmorske Amerike. V južnem delu Medmorske Amerike, v najnižjem in nižnjem delu, leži Panamski prekop, ki povezuje Karibsko morje Atlantskega oceana s Tihim oceanom.

Vloga in pomen Panamskega prekopa v svetovnem pomorskem prometu in gospodarstvu Paname.

Na zemljevidu v atlasu primerjaj širino držav med Tihim oceanom in Karibskim morjem.

Katera država med njimi je najožja? _____

Preberi spodnje besedilo in ovrednoti pomen Panamskega prekopa.

Panama ima zaradi svoje lege eno najbolj strateških točk pomorskega prometa. Prekomec v razvoju panamskega gospodarstva najpomembnejše predstavlja zgradnja **Panamskega prekopa**. Panamski prekop povezuje Atlantski in Tihy ocean. Gradnja prekopa je potekala pod vodstvom ZDA in je bila zaključena leta 1914. Med delom je predvsem zaradi iskanja, namene medice in številnih zemeljskih plinov ustvarilo kar 27.000 delavcev. Prekop je dolg 77 km, širok pa 90 metrov. Plovna pot iz Atlantskega v Tihy ocean (ali obratno) je skrajšana kar za okoli 12.000 km. Skoki prekopa letno prejejo letno z ugrezom do 12 m, širino 32 m in dolžino 290 m. Letno prekop prečkajo okoli 14.000 ladij (skolaj 40 dnevno). Panama ima največje trgovsko letenje na svetu, ki šteje že 5.000 ladij, v skupno nosilnostjo 137,91 mio ton, Uporabljati pa je potrebno, da je okoli 4.700 ladij v leti tujcev, vendar pa so registrirane tudi panamske ladijske družine.

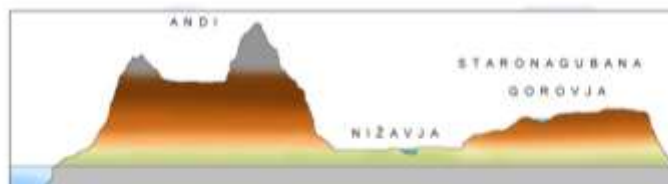
Veliko številnih državnih mest zveza s stotisočih delavci, povezanih s Panamskim prekopom. Razvite so predvsem bančništvo, telekomunikacijske storitve in letjanstvo.

S pomočjo zemljevida v atlasu primerjaj reliefne značilnosti Severne in Južne Amerike.

Katero podobnost opaziš? _____

Prerez prek Južne Amerike.

S pomočjo zemljevida v atlasu ugotovi, kje poteka.

Relief - splošne značilnosti

- Južna Amerika ima v osnovi nekaj podobnosti z reliefom severne Amerike:
- na vzhodnem delu kontinenta so staronagubana in starijnata gorovja,
- na zahodnem delu kontinenta so mladogubana in visoki Andi ali Koriljere,
- v srednjem delu prevladujejo nizavja, odprta v smeri sever - jug.